

द्राघ्य (denom. zu दीर्घ), द्राघयति 1) verlängern, in die Länge ziehen, ausdehnen: बलैर्लक्षयित्वा द्रोन्नाघयन्नलघुद्विपैः RĪGĀ-TAR. 4, 513. द्राघयति किमे शोकं स्मर्यमाणा गुणास्तव BHĀṬṬ. 18, 33. metrisch RV. PRĀT. 14, 20. द्राघित 1, 19. 4, 9. — 2) lange machen, sich lange bedenken: (कञ्चित्) निप्रमारभसे कर्तुं न द्राघयसि राघव R. GORR. 2, 109, 14.

द्राघिमन् (nom. abstr. zu दीर्घ) m. Länge P. 6, 4, 157. VS. 18, 4. Längen-grad (भूगोलस्य दीर्घता) bei den heutigen Astronomen ÇKDR.

द्राघिष्ठ und द्राघीयम् s. u. दीर्घ.

द्राघ्यन् m. = द्राघिमन्: वि प्रयतो देवुष्टं तिरश्चा दीर्घ द्राघ्या (! so auch Padap.) सुम्भि भूवस्मे RV. 10, 70, 4.

द्राङ्, द्राङ्गति einen unangenehmen Laut von sich geben (von Vögeln); verlangen Dhātup. 17, 19. — Vgl. ध्राङ्.

द्राङ्गवथ m. N. pr. eines Mannes PRAVARĀDBH. in Verz. d. B. H. 35, 14 v. u.

द्राङ्, द्राङ्ते spalten Dhātup. 8, 35. — Vgl. ध्राङ्.

— उद् caus.: उन्मूलयन्नुमान्गणशैलान् (so ist zu lesen) उद्गाडयन्बलात् ÇATR. 14, 44. Ist etwa उद्गाडयन् hoch aufthürmend zu lesen?

द्राप m. 1) Morast. — 2) Lu/traum. — 3) Thor, Dummkopf. — 4) Çiva mit aufgewundenem Haare (कर्पाद्गन्) ÇABDĀRTHAK. im ÇKDR. Cypraea moneta, eine kleine Muschelart (dieses wäre कपर्द) WILS.

1. द्रापि m. Mantel, Gewand: बिभ्रद्द्रापिं किरणमयं वरुणो वस्त निर्णिजम् RV. 1, 23, 13. वृत्ररूपौ वृत्रिं प्रामुञ्चतं द्रापिमैव च्यवानात् 116, 10. पिशङ्ग 4, 33, 2. 9, 86, 14. 100, 9. AV. 3, 13, 1. — Vgl. किरणयं.

2. द्रापि adj. nach MAHIDH. der laufen macht (vom caus. von 1. द्रा), von Rudra VS. 16, 47.

द्रामिल (von द्रमिल) m. Bein. Kāṇakja's H. 834. द्रोमिणा TRIK. 2, 7, 22.

द्रायुध(?) eine bes. Art von Pferden H. 4. 179.

द्राव (von 1. हु) m. Lauf; Fluss, das Flüssigwerden; s. द्रावकर.

द्रावक 1) adj. a) zum Laufen bringend (vom caus. von 1. हु). — b) entzückend, bezaubernd (हृदयग्राहिन्) DHAR. im ÇKDR. — c) verschmitzt (विदग्ध) H. an. 3, 51. MED. k. 103. — 2) m. a) eine Art Stein H. au. MED. — b) Dieb (मोषक) MED. Statt dessen प्रोषक (sic) H. an. — c) Wollüstling ÇABDAM. im ÇKDR. — d) eine Art Rasa ÇABDAR. im ÇKDR. — 3) f. द्राविका (von 1. हु fließen) Speichel ÇABDAR. im ÇKDR. — 4) n. a) Wachs (von 1. हु schmelzen) RĪGĀN. im ÇKDR. — b) ein best. bei Milzkrankheit (क्षीकरोम) angewandtes Heilmittel ÇKDR.

द्रावककन्द (द्रा° + क°) m. ein bestimmtes Knollengewächs (तैलकन्द) RĪGĀN. im ÇKDR.

द्रावकर (द्राव + 1. कर) n. eine Art Borax RĪGĀN. im ÇKDR.

द्रावण (vom caus. von 1. हु) 1) adj. zum Laufen bringend, in die Flucht jagend: (रथः) द्रावणः शात्रवाणाम् MBH. 8, 1523. त्रैलोक्यं HARIV. 2338. — 2) n. a) das zum-Laufen-Bringen, in-die-Flucht-Jagen HARIV. 7383. — b) das Flüssigmachen Verz. d. B. H. No. 393 (VI). 1006. — c) die zur Klärung trieben Wassers angewandte Frucht von Strychnos potatorum Lin. RATNAM. im ÇKDR.

द्रावयैतस्र (द्रावयत्, partic. vom caus. von 1. हु, + सखि) adj. seinen Genossen eilen machend d. h. seinen Reiter schnell entführend: अश्व RV. 10, 39, 10.

द्रावयितुं (vom caus. von 1. हु) adj. laufen machend, zur Eile treibend: सूर्यस्यैव रश्मयो द्रावयित्वौ मत्सुरासः प्रमुपः साकमीरते RV. 9, 69, 6.

द्राविका s. u. द्रावका.

द्राविड (von द्राविड) 1) adj. f. ई Dravidisch, zum Volke der Dravida gehörig, ein Dravida MED. 4. 30. द्राविडे: सैनिकैः सह MBH. 8, 454. मा-ल्लिक RĪGĀ-TAR. 4, 593. 603. ब्राह्मण COLEBR. Misc. Ess. II, 179. भाषा SĀH. D. 173, 7. मान VARĀH. BRH. S. 38, 4. — 2) m. a) pl. das Volk der Dravida MBH. 1, 6683. 3, 1988. 5, 656. 6, 366 (VP. 192). 13, 2104. R. 4, 41, 13. °लिपि LALIT. 123. Collectivname für fünf Völker (vgl. u. द्राविड und COLEBR. Misc. Ess. II, 28. fg.): कार्पाटाश्चैव तैलङ्गा गुजरा राष्ट्रवासिनः । आन्ध्राश्च द्राविडा पञ्च विन्ध्यदक्षिणवासिनः ॥ SKANDA-P. im ÇKDR. — b) patron. von द्राविड ÇATR. 7, 2. — c) N. pr. eines Scholiasten des Amarakosha COLEBR. Misc. Ess. II, 53, N. — d) eine best. Zahl MED. — e) Curcuma Zedoaria Rosc., = वेधमुख्य MED. = कर्चूर (hier als verschieden von वेधमुख्य aufgefasst) RĪGĀN. im ÇKDR. — 3) f. ई Kardamomen RĪGĀN. im ÇKDR. SUÇR. 1, 142, 4.

द्राविडक (von द्राविड oder द्राविड) 1) m. Curcuma Zedoaria Rosc., Zittwerwurzel AK. 2, 4, 23. — 2) n. eine Art Salz (विडुवणा) RĪGĀN. im ÇKDR.

द्राविडभूतिक (द्रा° + भू°) m. Curcuma Zedoaria Rosc. ÇABDAR. im ÇKDR.

द्राविणोदसै (von द्राविणोदस्) adj. von den Güterschenkenden (Opfern) stammend, ihnen angehörig: तुरीयं पात्रमर्कममर्त्यं द्राविणोदाः पिबतु द्राविणोदसः (in der Ausg. irrig: द्र°) RV. 2, 37, 4. Nir. 8, 2. auf den Draviṇodas bezüglich: प्रवाद Nir. 8, 2.

द्राक्, द्राक्ते aufwachen; niederwerfen, niederlegen Dhātup. 16, 45.

द्राक्षायण (patron. von द्रक्ष) m. N. pr. eines Verfassers von Kalpa-sūtra Verz. d. B. H. No. 311. Ind. St. 1, 53. MÜLLER, SL. 181. 210.

द्राक्षायणक u. das Sūtra des Drābhjāṇa Ind. St. 1, 50.

द्राक्षायण m. patron. von द्राक्षायण Ind. St. 4, 372, 3.

द्राक्षायणीय adj. zu Drābhjāṇa in Beziehung stehend, von ihm verfasst: °शास्त्र Ind. St. 1, 54.

द्रिमिल s. u. द्रमिल.

1. हु, द्रैवति NAIGH. 2, 14. Dhātup. 22, 47; उद्गाव, उद्गुव P. 7, 2, 13. VOP. 8, 57. 96; अद्गावत्, उद्गवत् ved., अद्गुवत् klass. P. 3, 1, 48. VOP. 8, 86 96; द्रोष्यति; अद्गव्यत्; in geb. Rede auch med. in der späteren Sprache: द्रवते, द्रवमाण, उद्गुवे u. s. w. 1) laufen, eilen; davonlaufen: द्रवत्यस्य वाजिनो न शोकाः RV. 4, 6, 5. तूयमेहि द्रवा पिब 8, 4, 8. 17, 11. द्रवतां त उपसा वाजयन्ती अग्ने वातस्य पृथ्याभिरच्छे 3, 14, 3. यत्र वक्रिर्भक्तिता दु-द्रवद्वाण्यः पशुः 5, 30, 4. 41, 15. 4, 38, 3. 40, 3. 7, 16, 2. अभिद्रवत भद्रं वो हुतं द्रवत कौरवाः MBH. 8, 3014. द्रवतो मार्गमासाय कृपानिव R. 5, 24, 3. पत्ताभ्याम् — उद्गाव पतगेश्वरः 3, 36, 45. द्रवमाणानपश्याम MBH. 6, 47 10. fg. भाषाः RV. 10, 98, 6. AV. 10, 7, 6. यथा नदीनां बह्वोऽम्बुवेगाः समुद्र-मेवाभिमुखा द्रवन्ति BHAG. 11, 28. रसो हुवापः प्रविवेश ÇAT. BR. 3, 9, 2, 1. 1, 6, 3, 7. 5, 3, 4, 8. द्रवति वै सं वा शीर्यते द्विष्यः) ÇĀNEH. BR. 11, 5. पापकतो वित्तमादाय द्रवति AT. BR. 8, 11. MBH. 1, 5822. तयोर्भयाद्दुवुस्ते 7668. र-तांसि भीतानि दिशो द्रवन्ति BHAG. 11, 36. R. 5, 80, 26. द्रवते च महत्सैन्यम्